

Mehlaux Veiz Vangzsi

“Haengjdingh dwg daxboh mwngz!” Veiz Vangzsi angqyangz dwk diuq hwnj hamqdah, rap song aen gei riengz daeglwg buet dauq ranz. Byaekmou doek gwnz loh de hix mbouj goq ndaej gip lo. De daj gizgyae couh yawjraen gyoengqvunz humx gihcangj caeuq bouxvunz daenj buhraez haenx gangjavah. De baez yawj couh rox boux daenj buhraez haenx couh dwg Muzsanh, bouxvunz de banngoenz banhaemh cungj nien haenx! Byaij daengz gizgyawj, de yawj cingcuj de biz lo, hoeng lumjbaenz mbouj angq saek di, yousim raixcaix.

Muzsanh raen mehyah, coh de ngaekngaek gyaeuj. Youq baihnaj vunzmbanj de najmong dwk mbouj gamj dongx Muzsanh, caenh coh de riunyumj le couh gipmuengz hai dou, heuh gyoengqvunz cungj haeuj ndaw ranz bae. Hoeng, miz mbangj laeglemx byaij lo; miz mbangj haeuj ranz gangj geij coenz vah hix dauqbae lo, caenh lw meh gihcangh. Meh gihcangj hix caeuq gvanbaz cib geij bi mbouj doxraen neix ngaekngaek gyaeuj le, hix ok ndaw hongh gag byaij bae byaij dauq.

“Mwngz……Dauqma la?” Veiz Vangzsi lumj–baenz ngamq raennaj nei caeuq Muzsanh doxyaeng.

“Dauqma lo.” Muzsanh doq siengj saeh doq ngaek gyaeuj, de yawj Daegmuengh cam: “De dwg lwg raeuz?”

“Dwg ha!” Veiz Vangzsi rag Daegmuengh gvaqdaeuj, nyoengx daengz dangqnaj Muzsanh: “Vaiqdi heuh daxboh! Heuh vei!”

Daegmuengh launyaenq, ndoj youq baihlaeng daxmeh, yied nyoengx baenaj de yied doiq dauqlaeng, mbouj gamj heuh daxboh.

Muzsanh daj ndaw daeh buhraez mbon ok bau diengznaed he, heuh Daegmuengh gwn. Veiz Vangzsi raen ndaw da Muzsanh cungj dwg raemxda. De ngiengx gyaeuj cim de, caen siengj sikhaek dawz gij vah rom cibhaj bi haenx cungj gangj okdaeuj. Hoeng daeglwg youq henznden, de hainduj roxsoq lo, miz mbangj vah mboujndaej hawj de rox. A, daengz banhaemh caiq gangj ba, hawj Muzsanh caeuq lwgnyez guhcaemz gonq.

De bang daeglwg daep lwggaet buh ndei, bekbek aen mbaq de, naeuz: “Lumj baenz ngoemx nei, heuh daxboh cungj mbouj gamj! Bae, hawj daxboh ndeindei yawj mwngz, gou bae ndat raemx gaj gaeq!”

De ngamq siengj cienqndang haeuj ranzdaj–cawj, Muzsanh heuh de: “Mbouj bae gonq! Mwngz naengh roengzdaeuj ba, gou……siengj caeuq mwngz doxyaeng yiengh saeh he……”

Raen Muzsanh siengj gangj youh mbouj gangj, Veiz Vangzsi simngeiz dwk naengh daengz aen daengqgeg gok ciengz. Muzsanh dawz mbaw sujbaq moq he okdaeuj mbouj guhsing ndenq hawj de. Ndaw sim de sikhaek couh conh hanhgoet lo, aeya, mbouj ndei, ndaw fwen eu miz: “Raennaj hawj

姆 姥 韦 黄 氏

□Veiz Yizfanz sij Mungz Sugij hoiz

□韦一凡 文 蒙树起 译

“准是你阿爸!”韦黄氏欢快地跳上河岸,挑起泥箕跟儿子往家跑。捞得的水藻撒落一路,她也顾不上捡了。她远远就看见家门口一大帮乡亲围着女区长和一个穿大衣的人在说话。她一眼就认出那个穿大衣的人是她日夜思念的木山!走近些,她看清他胖了,但好像并不愉快,眉尖结着忧愁。

木山看见了妻子,朝她点点头。她羞于在乡亲面前招呼他,只朝他甜甜地笑了一笑,慌忙开了屋门,叫人们都进屋里去。可是,有的悄悄走开;有的即使进了屋,也只寒暄几句走了,最后剩下女区长。她朝久别重逢的夫妻点了点头,也走到院门外,独自踱来踱去。

“你……回来了?”韦黄氏像才见到木山似的,低声招呼他。

“回来了。”木山心事重重地点点头,望着阿望问:“这是孩子?”

“是呀!”韦黄氏忙把阿望拉过来,往木山面前推:“快叫阿爸!快叫呀!”

阿望怯生,紧挨阿妈,越推他越倒退,不敢叫阿爸。

木山从大衣口袋里掏出一包糖果,叫阿望吃。韦黄氏看见木山眼里含着泪花花。她出神地望着他,真想把十五年积存的话,痛痛快快地说个够。只可惜儿子在旁边,他开始懂事了,有些话是不能让他听到的。啊,等到晚上再说吧,先让木山跟孩子玩玩。

她把阿望上衣的纽扣扣好,拍了拍他的肩头,说:“嘴真笨!叫爸爸都不敢!去吧,让爸爸好好看看你,我去烧水杀鸡!”

她转身刚要进厨房,木山把她叫住:“不忙!你坐下吧,我……想跟你商量……”

看见木山说话吞吞吐吐,韦黄氏疑惑惑地返身坐到墙边的矮凳上。木山拿出一条新毛巾,无言地递给她。她心里顿时冒出一股冷泉,啊呀,不好,山歌里有唱:“见面先给白毛巾,劝妹莫要太伤心”哩!木山将要说什么?

木山仍然站着,无限感慨地说:“阿望妈,你这十多年,过得不容易!”

韦黄氏低下眼眉说:“苦挣苦熬,总算盼到了你回来了。”

“走的时候,没跟你商量,扔下一个家,够你苦了。你照顾了爹妈,又抚养阿望……这些,我一辈子不会忘记。”木山声音暗哑,说得很吃力。

韦黄氏困惑了:“说这些干什么呀?”

木山继续说下去:“后来我托人给你带来那封信,你,收到了吧?”

“收到了。那时阿望满七岁了!”

“我以为你还没有孩子,怕误你一辈子,才写了那封信。的确,在那些年月,在敌人的刀口下干革命,说不定哪天会牺牲,我时刻准备着把生命献出去,因此,我不能叫你等我……”

韦黄氏温和地责备他:“你这个人哪,光许你为别人好,不许别人为你也沾点光。难道我错了吗?

“不不,你没有错!可是……唉,我如今不知道怎么办好!”木山难过地低下了头。

“什么事呢?”

“我对不起你呀!”

“到底是什么事?”她急得坐不住了,倏地站起身来。

“说出来,你不要难过……”

“哎呀!你快说吧!藏头露尾的,看你不把人急死嘛!”她急得直想跺脚。

木山不敢看她,喃喃地说:“我以为你接到那封信以后,就照信上写的去做了。所以,我……又和别人成了家,也有了孩子……”

木山声音很低,韦黄氏却像霹雳炸顶,一下跌坐在矮凳上。屋子里一时变得很静。韦黄氏目光呆滞,突然间变得苍老了。她心口绞痛,喉头哽住,牙齿紧紧咬住木山给她的白毛巾,极力控制着不哭出声来。

阿望吓呆了,手中那包糖落到地上,糖果撒个满地星。

木山内心很痛苦,又不能安慰她。因为此时此地,任何带感情的抚慰都会使她更加痛苦。

韦黄氏突然起身跑进里屋,扑到床上,放声大哭。阿望也哭着跟了进去。

听着母子的哭声,木山脚步沉重地走进当年作新房的里屋。他感慨万端地坐在床边,拉着韦黄氏的手。他真想说他要跟她过——可是,他终于没有说。

(三)

sujbaq, dahnuengx gaej yousim” li! Muzsanh yaek gangj gijmaz?

Muzsanh lij ndwn youq gizhaenx, gamjdoengh dwk naeuz: “Meh Daegmuengh, mwngz cib geij bi neix, gvaq ndaej mbouj yungzheih!”

Veiz Vangzsi ngaem gyaeuj naeuz: “Gwn haemz gwn hoj, cungj suenq caj daengz mwngz dauqma lo.”

“Gaxgonq gou ok dou, mbouj caeuq mwngz doxyaeng, vut daengx aen ranz hawj mwngz guenj, sinhoj mwngz lo. Mwngz ciuqgoq daxboh daxmeh, youh ciengx Daegmuengh……Gijneix, daengx ciuhvunz gou cungj lumz mboujndaej.” Muzsanh cungj gangj mbouj baenz vah liux.

Veiz Vangzsi ngeizvaeq lo: “Gangj gijneix guhmaz la?”

Muzanh laebdaeb gangj roengzbae: “Gvaqlaeng gou dak vunz soengq fung saenq he, mwngz, sou daengz luba?”

“Sou ndaej lo. Seizhaenx Daegmuengh caet bi lo.”

“Gou laihnaeuz mwngz caengz miz lwg, lau nguh daengxcuih mwngz, cij sij fung saenq haenx. Youq gij ndwenngoenz haenx, youq laj fagmid vunzdig guh gwzming, mbouj rox ngoenzlawz ngaiz gaj, gou hix suenq mbouj cinj swlgeij ngoenz lawz vutmingh, yienghneix, gou mboujndaej heuh mwngz caj gou……”

Veiz Vangzsi unqswnh dwk gvaic de: “Mwngz couh dwg bouxvunz yienghneix, dan hawj mwngz bang bouxwnq, mbouj hawj bouxwnq bang mwngz. Nanzdauh gou loek la?”

“Mbouj dwg, mbouj dwg, mwngz mboujmiz loek! Hoeng……Ai, gou seizneix mbouj rox baenzlawz banh cij ndei.” Muzsanh nanzgvaq dwk ngaem gyaeuj roengzdaeuj.

“Gijmaz saeh ne?”

“Gou doiq mbouj gvaq mwngz ha!”

“Dauqdaej dwg gijmaz saeh?” De simgip dwk naengh mbouj youq lo, yaepyet couh ndwn hwnjdaeuj.

“Gangj okdaeuj, mwngz gaej nanzgvaq……”

“Aeya! Mwngz vaiqdi gangj ba! Yaek gangj youh mbouj gangj, gip vunz yaek dai!” De simgip dwk siengj daemh din.

Muzsanh mbouj gamj yawj de, naeuz: “Gou laihnaeuz mwngz cieq daengz fung saenq haenx le, couh ciuq gwnz saenq bae guh lo. Ndigah, gou……youh caeuq bouxwnq baenz ranz lo, hix miz lwgnyez dem……” Sing’ yaem Muzsanh gig daemq, hoeng Veiz Vangzsi cix lumj ngaiz byajbag nei, sikhaek laemx naengh daengz gwnz daengqgeg. Ndaw ranz caemrwgrwg. Veiz Vangzsi damog lo, lumjbaenz sawqmwh bienq geq liux. De sim dot youh gangj mbouj ok vah, yungh heuj haeb mbaw sujbaq hau Muzsanh hawj de haenx, dwgrendz mbouj hawj swlgeij daej oksing.

Daegmuengh hix ngawh lo, bau diengz ndaw fwngz doek daengz gwnz dieg, diengznaed sanq baenz ranz.

Ndaw sim Muzsanh gig haemzhøj, youh mbouj ndaej bae nai de. Aenvih seizneix mboujguenj de baenzlawz nai, Veiz Vangzsi haengjdingh engqgya haemzhøj.

Veiz Vangzsi sawqmwh buet haeuj ndaw fuengz, coemj daengz gwnz mbonq, daejnganga. Daegmuengh hix daejfwtfwt gaen haeujbae.

Dingqnyi mehlwg daej, Muzsanh yamqdin naekgwd dwk byaij haeuj aen fuengz bihaenx songde guh ranzmoq haenx.De naengh youq henz mbonq, rag fajfwngz Veiz Vangzsi. De siengj gangj yaek dauqdaeuj caeuq de gvaq saedceij——Hoeng, de doeklaeng mbouj gangj ok bak.

(3)